

Odezwa

do ludności wiejskiej

w Generalnym Gubernatorstwie.

749040

III - 6 Roma

Zaburzenia wojenne ubiegłego roku zniszczyły w znacznej mierze gospodarke wyżywienia w Generalnym Gubernatorstwie. Wielkie ilości zboża chlebowego musiano sprowadzić z Rzeszy, ażeby ulżyć największej biedzie ludności wiejskiej. Generalne Gubernatorstwo może się wyżywić z własnej produkcji i musi to teraz pokazać.

Obecnie стоимy na progu żniw 1940 roku. Wśród pilnej pracy wykonaliście wy wszyscy, posiadacze i uprawiacze roli swój obowiązek uprawy i pielęgnacji, stwarzając w ten sposób warunki do wyżywienia w nadchodzącym roku siebie i swoich rodaków w miastach. We własnym interesie całej ludności, zaczyna się obecnie na całej linii potężna

odbudowa zniszczonej przez wojnę gospodarki.

Wszyscy mężczyźni, kobiety a także i młodzież, muszą teraz pomagać z całych sił przy wielkim dziele odbudowy. Lud wiejski w Generalnym Gubernatorstwie musi więc oddać do dyspozycji rodakom w mieście wszystkie koniecznie potrzebne, a na wsi zbędne środki żywnościowe i surowce.

W interesie całej ludności najwyższym obowiązkiem jest przeto, obok zarządzanej już dostawy bydła, mleka, jaj itd., dostarczyć obecnie do Centralnego Urzędu Rolniczego w Krakowie przede wszystkim z nowych zbiorów w oznaczonej wysokości:

owoców oleistych (rzepaku, rzepiku i lnu) **jak również zboża chlebowego** (żyta i pszenicy) **i zboża na paszę** (owsa i jęczmienia), ażeby produkty te mogły być oddane miejskiej ludności po umiarkowanych cenach, bez obawy podrożenia wskutek lichwiarskiego handlu pośredniczącego.

Nakładam nadto obowiązek dostarczenia całego plonu **słomy lnianej i słomy konopnej** (wraz z nasionami), **jak również wełny.**

W szczególności zarządzam, co następuje:

1. Owoce oleiste.

Wszystkie zasoby owoców oleistych (rzepaku, rzepiku) należy natychmiast po zbiorach wymłócić i dostawić do właściwych rolniczych spółdzielni powiatowych albo do następujących zatwierdzonych olejarni:

- 1) Olejarnia Jasło
- 2) Olejarnia Przeworsk
- 3) Firma Kantoriaja, Opatów
- 4) Firma Kirchmeyer et Warzewski, Warszawa
- 5) Olejarnia Woyton, Warszawa-Praga, Radzyńska 122.

Ustala się następująca cena dla towaru bez zarzutu:

do 31. 8. 1940 r. zł. 80.— za każde 100 kg
za czas od 1. 9.—31. 12. 1940 r. zł 75.— za każde 100 kg
za czas po 31. 12. 1940 r. zł. 70.— za każde 100 kg

Prócz tego dostawca otrzymuje wzamian za to jako

premię za każde 100 kg owoców oleistych

3 litry oliwy po wyjątkowej cenie zł. 4.50 za litr i 80 kg makucha albo — śrutu, po wyjątkowej cenie zł. 15.— za 100 kg.

Dostawa musi być wykonana natychmiast po ogłoszeniu. Możliwie najszybsza dostawa zapewnia dostawcy najwyższą cenę.

Wszystkim innym olejarniom jest przetwarzanie owoców oleistych, także w drodze zamiany surowo wzbronione; w razie niestosowania się do tych przepisów ulegną zajęciu.

2. Zboże.

Zapewnienie wyżywienia całej ludności w Generalnym Gubernatorstwie wymaga w nadchodzącym roku gospodarczym całkowitej dostawy zboża chlebowego z wyjątkiem zboża do własnego użytku, zboża na zasiew i deputatów. **To samo dotyczy zboża na paszę.**

Tylko w ten sposób pracownik umysłowy i fizyczny będzie mógł kupować przez cały rok należną mu ilość chleba i mąki **po niezmięnionej stałej cenie.**

Handel pokątny i lichwa, uprawiane najważniejszymi artykułami spożywczymi, jest zdradą społeczeństwa i dla ochrony pracującej ludności będą w przyszłości bezwzględnie tępięne.

Dla żyta i pszenicy, owsa i jęczmienia wymierza się każdej gminie kontyngent dostawy, przystosowany do powierzchni uprawy. Dostawa musi się odbywać w miesięcznych ratach, których szczegóły będą jeszcze ogłoszone.

Każde gospodarstwo rolne, którego powierzchnia wynosi ponad 3 ha, obowiązane jest wymłócić natychmiast uzyskane ze zbiorów zboże chlebowe i zboże na paszę, i po potrąceniu zboża na własny użytek, zboża na zasiew i deputatów, dostawić je do położonej w jego starostwie powiatowym spółdzielni powiatowej, względnie do dalszych uprawnionych w obrębie starostwa powiatowego placówek dostawy.

Placówka dostawy wypłaca za to producentowi urzędowo ustanowioną cenę w chwili dostarczenia zboża.

Prócz tej zapłaty otrzymuje producent urzędowe poświadczenie dostawy, które może być wystawiane jedynie przez spółdzielnię powiatową, względnie przez upoważnione placówki dostawy.

Upoważnione obok spółdzielni powiatowych, placówki dostawy na obszarze starostwa powiatowego, będą podane do wiadomości publicznej we właściwym czasie przez wójtów i sołtysów.

Producent winien oddać natychmiast poświadczenie dostawy właściwemu sołtysowi. Sołtys zbiera poświadczenia dostawy, zapisuje je do przepisanej wykazu i dba o to, ażeby każda gmina dostarczyła we właściwym czasie nałożony na nią kontyngent.

Celem zapewnienia dostawy kontyngentu gminnego ustanowi starosta powiatowy w każdej gminie

komitet dostawy.

Członkowie tego komitetu dostawy odpowiadają swoim własnym majątkiem za **punktualną** dostawę kontyngentu gminnego.

Postarałem się o to, ażeby obecnie artykuły potrzeby ludności wiejskiej wytwarzane były znów w zwiększonej ilości i oddawane bieżąco do sprzedaży ludności wiejskiej.

Ażeby zapewnić dostawiającemu producentowi już z góry udział w tych towarach, oddałem do dyspozycji jako premię za punktualną dostawę **wielkie ilości towarów włókienniczych, nafty, wódki i tytoniu**. Oddawane one będą producentom po dogodnych cenach przez sołtysów. Każdy producent będzie więc miał prawo przy punktualnej dostawie zakupić te towary w wysokości 25% wartości dostarczonego przez niego zboża chlebowego i zboża na paszę.

Wszystkie gospodarstwa rolne ponad 50 ha otrzymały dla dostawy swego zboża chlebowego i zboża na paszę, prócz kontyngentu gminnego, osobne zlecenie. Obowiązane one są oddać z przyznanych im jako premie towarów **przynajmniej 75% swoim robotnikom rolnym**.

Nad zgodnym z przepisami dostarczaniem oddanych przeze mnie do dyspozycji całej ludności wiejskiej towarów czuwa również sołtys i jego komitet dostawy.

Dla użytku własnego otrzymuje każdy samowystarczalny producent od swojej władzy gminnej

kartę mlewną,

na podstawie której może on oddać swoje zboże chlebowe do przemiału odpłatnego lub zamiennego **w upoważnionym dla wsi młynie**. Zboże na paszę może być zmielone tylko w tym samym młynie. Kartę mlewną należy mieć przy sobie w drodze do młyna i z młyna. Przemiał zboża chlebowego w własnych młynach lub przy pomocy kamieni młyńskich, albo też w nieupoważ-

nionych młynach, jest wzbroniony. Przemiał taki po- ciąga za sobą surowe kary i spowoduje konfiskatę całego zboża osobie, wykraczającej przeciw temu postanowieniu.

Ze zboża chlebowego, zwolnionego na podstawie karty mlewniej do przemiału na własny użytek, muszą dostarczyć młyny 20% spółdzielni powiatowej za zapłatą. Za zgodne z przepisami wykonanie tego zarządzenia jest odpowiedzialny w całej pełni młynarz.

Oczekuję, że wydane zarządzenia spowodują szybkość i całkowitą dostawę przepisanych ilości. Zarządziłem najsurowsze środki przeciw gminom, członkom komitetów dostawy i niedostawiającym wieśniakom, jeśli poszczególne gminy nie będą punktualnie spełniać swoich obowiązków dostawy. W danym wypadku zastosuję w interesie całej ludności miejskiej **przymusową mióckę i konfiskatę**.

3. Wełna, len i konopie.

Producenci lnu i konopi są obowiązani **dostawić** dla celów nagromadzenia i należytego rozdziału tych produktów **całkowity zbiór lnu i konopi** (słomę lnianą i konopną, jak również moczony, miedlony lub czesany towar) do spółdzielni powiatowych lub do wyznaczonych przez nie spółdzielni lub ich skupujących.

Ceny są ustalone podług klas dobroci. Cenniki znajdują się w spółdzielniach powiatowych lub w ich oddziałach i można je tam przejrzeć.

Producent, który oddaje do dostawy len lub konopie, surowe lub przerobione, otrzymuje jako

premię

25% równowartości w gotowych towarach włókienniczych.

Kto sprzedaje lub dostawia do innych miejsc, niż do wyznaczonych urzędowo, podlega karze i traci prawo do dostawy wzajemnej w towarach włókienniczych.

Ażeby zabezpieczyć zapotrzebowanie towarów wełnianych dla ludności, konieczne jest, **ażeby również całkowita wełna** hodowanych w Generalnym Gubernatorstwie owiec **dostawiana była** do spółdzielni powiatowych lub do wyznaczonych przez nie spółdzielni lub ich skupujących.

Ceny są ustalone podług klas dobroci. Cenniki znajdują się również, jak przy lnieniu i konopiach, w spółdzielniach powiatowych lub w ich oddziałach, gdzie można je przejrzeć.

Dostawca otrzymuje poświadczenie o wadze w kilogramach i sortowaniu dostarczonej przez niego wełny. Oprócz zapłaty w gotówce otrzymuje **poświadczenie na zakup towarów włókienniczych** w wysokości wartości pieniężnej dostarczonej wełny.

Polecilem wszystkim urzędom czuwanie nad wykonaniem niniejszych zarządzeń. Kto nie chce cierpieć z powodu złej woli jednostek, niech popiera moje urzędy przy ich czynnościach nadzoru i niech donosi wójtowi, członkom komitetu dostawy lub moim starostwom powiatowym o popełnionych wykroczeniach. Kto pracuje lojalnie, przynosi korzyść całej ludności Generalnego Gubernatorstwa, w której interesie wydano powyższe zarządzenia.

Krakau (Kraków), dnia 12 lipca 1940 r.

**Generalny Gubernator
dla okupowanych polskich obszarów**

Frank

Aufruf an das Landvolk im Generalgouvernement.

Die Kriegswirren des vergangenen Jahres haben die Ernährungswirtschaft im Generalgouvernement erheblich gestört. Grosse Mengen Brotgetreide mussten aus dem Reich eingeführt werden, um der grössten Not der polnischen Bevölkerung zu steuern. Das Generalgouvernement kann sich aber **aus eigener Erzeugung** ernähren und muss dies jetzt zeigen.

Nunmehr steht die Ernte 1940 vor der Tür. In fleissiger Arbeit habt Ihr alle, die Ihr Boden besitzt und bebaut, die Bestelungs- und Pflegearbeiten durchgeführt und damit die Voraussetzung für Eure Ernährung und die Eurer Volksgenossen in den Städten im kommenden Jahre geschaffen. Im eigenen Interesse aller Angehörigen der Bevölkerung setzt nunmehr auf der ganzen Linie ein gewaltiger

Aufbau der durch den Krieg zerstörten Wirtschaft ein.

Alle Männer und Frauen und auch die Jugend müssen jetzt mit ganzer Kraft am grossen Aufbauwerk mithelfen. **Das Landvolk im Generalgouvernement hat dabei seinen Volksgenossen in der Stadt alle notwendigen und auf dem Lande entbehrlichen Nahrungsmittel und Rohstoffe zur Verfügung zu stellen.**

Im Interesse der gesamten Bevölkerung ist es daher höchste Pflicht, neben der bereits verfügbaren Ablieferung von Vieh, Milch, Eiern usw., jetzt vor allem aus der neuen Ernte die **Ölfrüchte** (Raps, Rübsen, Lein), sowie das **Brotgetreide** (Roggen und Weizen) und das **Futtergetreide** (Hafer und Gerste) in der festgesetzten Höhe an die Landwirtschaftliche Zentralstelle, Krakau, abzuliefern, damit diese Erzeugnisse der städtischen Bevölkerung zu **angemessenen** Preisen zugeführt werden können, ohne durch einen wucherischen Zwischenhandel verteuert zu werden.

Ich verfüge ausserdem die Ablieferungspflicht des **gesamten** Anfalles an **Flachsstroh** und **Hanfstroh** (mit Samen) sowie an **Wolle**.

Im einzelnen ordne ich folgendes an:

1. Ölfrüchte.

Alle Bestände an Ölfrüchten (Raps, Rübsen) sind sofort nach der Ernte zu dreschen und an die zuständige Landwirtschaftliche Kreisgenossenschaft oder an die folgenden zugelassenen Ölmühlen abzuliefern:

1. Ölwerk Jasło,
2. Ölwerk Przeworsk,
3. Firma Kantoriaja, Opatow,
4. Firma Kirchmeyer & Warczewski, Warschau,
5. Ölwerk Woyton, Warschau-Praga, Radzymińska 122.

Der Preis ist für einwandfreie Ware wie folgt festgesetzt:

bis zum 31. 8. 1940	Zl. 80.— je 100 kg
für die Zeit vom 1. 9.—31. 12. 1940	Zl. 75.— „ „ „
für die Zeit nach dem 31. 12. 1940	Zl. 70.— „ „ „

Ausserdem erhält der Abliefernde als

Prämie für je 100 kg Ölfrüchte

3 Liter Öl zum Vorzugspreise von 4.50 Zl. je Liter und 30 kg Ölkuchen oder Schrot zum Vorzugspreise von 15.— Zl. je 100 kg zurück.

Die Ablieferung hat sofort nach dem Drusch zu erfolgen. Eine baldmöglichste Ablieferung sichert dem Erzeuger den höchsten Preis.

Sämtlichen sonstigen Ölmühlen ist die Verarbeitung von Ölfrüchten, auch im Umtausch, strengstens untersagt; bei Zuwiderhandlungen erfolgt die Beschlagnahme solcher Ölmühlen.

2. Getreide.

Die Sicherung der Ernährung aller im Generalgouvernement lebenden Menschen erfordert im kommenden Wirtschaftsjahr die restlose Ablieferung des Brotgetreides mit Ausnahme des Eigenverbrauchs, des Saatgutes und der Deputate. Das gleiche gilt für **Futtergetreide**. Nur so wird es dem Arbeiter der Stirn und der Faust möglich sein, das ganze Jahr hindurch die ihm zustehende Menge an Brot und Mehl **zum gleichbleibenden Festpreise** einzukaufen.

Schleichhandel und Wucher mit den wichtigsten Nahrungsmitteln ist Volksverrat und wird zum Schutze des schaffenden Volkes künftig mit brutalen Mitteln unterbunden.

Für Roggen und Weizen, Hafer und Gerste erhält jede Gemeinde ein Ablieferungssoll entsprechend der Anbaufläche auferlegt. Die Ablieferung hat in monatlichen Raten, die im einzelnen noch bekanntgegeben werden, zu erfolgen.

Jeder landwirtschaftliche Betrieb, dessen Fläche mehr als 3 ha beträgt, ist verpflichtet, das von ihm geerntete Brot- und Futtergetreide sofort auszudreschen und nach Abzug des Eigenverbrauchs, des Saatgutes und der Deputate an die in seiner Kreishauptmannschaft gelegene Kreisgenossenschaft bzw. an die weiteren im Be-

reich der Kreishauptmannschaft zugelassenen Ablieferungsstellen abzuliefern. **Der Erzeuger erhält dafür den amtlich festgesetzten Preis bei der Ablieferungsstelle ausbezahlt.**

Ausser dieser Bezahlung erhält er eine amtliche Ablieferungsbescheinigung, die nur von der Kreisgenossenschaft bzw. von den zugelassenen Ablieferungsstellen ausgestellt werden kann.

Die in der Kreishauptmannschaft neben der Kreisgenossenschaft zugelassenen Ablieferungsstellen werden den Gemeindevorstehern und durch diese den Ortsvorstehern rechtzeitig bekanntgegeben.

Die Ablieferungsbescheinigung hat der Erzeuger seinem zuständigen Ortsvorsteher sofort abzugeben. Dieser sammelt die Ablieferungsbescheinigungen, rechnet sie in einer vorgeschriebenen Liste auf und achtet darauf, dass jede Gemeinde das ihr auferlegte Soll rechtzeitig abgeliefert.

Für die Sicherung der Ablieferung des Gemeindeguts wird vom Kreishauptmann in jeder Gemeinde ein

Erfassungsausschuss

eingesetzt. Die Mitglieder dieses Ausschusses haften, gegebenenfalls mit ihrem gesamten Eigentum, für die **pünktliche** Ablieferung des Gemeindeguts.

Ich habe dafür Sorge getragen, dass nunmehr **Bedarfsartikel des Landvolkes wieder in verstärktem Masse erzeugt und zum Verkauf an die Landbevölkerung laufend bereitgestellt werden.**

Um dem abliefernden Erzeuger von vornherein einen Anteil an diesen Waren zu sichern, habe ich als Prämie für pünktliche Ablieferung **grosse Mengen von Textilwaren, Petroleum, Trinkbranntwein und Tabak** zur Verfügung gestellt, die zu günstigen Preisen über die Ortsvorsteher an die Erzeuger abgegeben werden. Jeder Erzeuger erhält demzufolge bei pünktlicher Ablieferung die Berechtigung zum Einkauf solcher Waren in Höhe von 25% des Wertes des von ihm abgelieferten Brot- und Futtergetreides.

Alle Betriebe über 50 ha haben für die Ablieferung ihres Brot- und Futtergetreides ausserhalb des Gemeindeguts besondere Anweisung erhalten. Sie sind verpflichtet, von der ihnen als Prämie bereitgestellten Ware **mindestens 75% an ihre Landarbeiter abzugeben.**

Für die ordnungsgemässe Rücklieferung der von mir dem gesamten Landvolk zur Verfügung gestellten Waren sorgt ebenfalls der Ortsvorsteher und sein Erfassungsausschuss.

Für den Eigenverbrauch erhält jeder Selbstversorger von seiner Gemeindebehörde eine

Mahlkarte,

die ihn berechtigt, sein Brotgetreide bei der **für das Dorf zugelassenen Lohn- und Umtauschmühle** verarbeiten zu lassen. Futtergetreide darf nur in der gleichen Mühle geschrotet werden. Die Mahlkarte ist auf dem Wege zur Mühle und von der Mühle mitzuführen. Die Verarbeitung von Brotgetreide in betriebseigenen Mühlen

Ich habe alle Dienststellen angewiesen, die Durchführung dieser Anordnungen zu überwachen. Wer nicht unter der Böswilligkeit einzelner leiden will, unterstützt meine Dienststellen bei ihrer Überwachungstätigkeit und meldet dem Gemeindevorsteher, den Mitgliedern der Erfassungsausschüsse oder meinen Kreishauptmannschaften alle festgestellten Verstösse. Wer loyal mitarbeitet, nützt der gesamten Bevölkerung des Generalgouvernements, in dessen Interesse diese Anordnungen erlassen werden.

Krakau, den 12. Juli 1940.

**Der Generalgouverneur
für die besetzten polnischen Gebiete**

Frank

oder mittels Mahlsteinen sowie in nicht zugelassenen Mühlen ist verboten. Sie wird hart bestraft und hat die Beschlagnahme des gesamten Getreides desjenigen zur Folge, der gegen diese Bestimmung verstösst.

Von dem auf Grund der Mahlkarte für den Eigenverbrauch zur Vermahlung freigegebenen Brotgetreide sind 20% durch die Mühlen an die Kreisgenossenschaft gegen Bezahlung abzuliefern. Für eine ordnungsgemässe Durchführung dieser Anordnung ist der Müller voll verantwortlich.

Ich erwarte, dass die getroffenen Massnahmen eine rasche und restlose Ablieferung der vorgeschriebenen Mengen zur Folge haben. Ich habe strengste Massnahmen gegen die Gemeinden, gegen die Mitglieder der Erfassungsausschüsse und gegen nicht abliefernde Bauern angeordnet, falls einzelne Gemeinden ihren Ablieferungspflichten nicht pünktlich nachkommen. Ich werde im Interesse der gesamten Stadtbevölkerung gegebenenfalls mit **Zwangsausdruck und Beschlagnahme** vorgehen.

3. Wolle, Flachs und Hanf.

Die Erzeuger von Flachs und Hanf sind verpflichtet, zum Zwecke der Sammlung und Erfassung dieser Erzeugnisse **den gesamten geernteten Flachs** (Flachs- und Hanfstroh sowie geröstete, geschwungene oder gehechelte Ware) an die Kreisgenossenschaften oder an die von diesen benannten Genossenschaften oder deren **Aufkäufer abzuliefern.**

Die Preise sind nach Güteklassen festgesetzt worden. Die Preislisten liegen bei den Kreisgenossenschaften oder deren Zweigstellen aus und können dort eingesehen werden.

Der Erzeuger, der Flachs oder Hanf, roh oder bearbeitet, zur Ablieferung bringt, erhält als

Prämie

25% des Gegenwertes in Textil-Fertigwaren.

Wer an andere als an die bezeichneten Stellen abgeliefert oder verkauft, macht sich strafbar und hat darüber hinaus keinen Anspruch auf Gegenlieferung von Textilwaren.

Um den Bedarf an Wollwaren für die Bevölkerung sicherstellen zu können, ist es erforderlich, dass **auch die gesamte Wolle** der im Generalgouvernement gehaltenen Schafe bei den Kreisgenossenschaften oder bei den von diesen benannten Genossenschaften oder deren **Aufkäufern abgeliefert** wird.

Die Preise sind nach Güteklassen festgesetzt. Die Preislisten liegen ebenfalls wie bei Flachs und Hanf bei den Kreisgenossenschaften oder deren Zweigstellen aus und können dort eingesehen werden.

Der Ablieferer erhält eine Bescheinigung über kg-Gewicht und Sortierung der von ihm abgelieferten Wolle. Er bekommt neben der Barzahlung eine **Bescheinigung zum Bezuge von Spinnstoffwaren** in Höhe des Geldwertes der abgelieferten Wolle.